

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/406
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.5.2023/31
Karar Numarası : 2023/413
Başvuran : S. Ç.
Başvuran Vekili : -
Adres : Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Kurum/Kişi : Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I.BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın; Covid-19 pandemisi sürecinde kamuoyuna sağlık raporlarının geçerlilik süresinin 31/12/2022 tarihine kadar uzatıldığının açıklanmasına rağmen gereğinin yerine getirilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle; Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA'nın pandemide ilaç ve tıbbi malzemeye erişimde sıkıntı yaşanmaması için sağlık raporlarının uzatılması yönünde tedbirler açıkladığını, buna rağmen kendisinin ilaçlarına erişimde sorun yaşadığını, talep ettiği ilaçların reçete edilmesi için gerekli şartları sağladığını ancak reçete edilmediğini, diğer Türk vatandaşları gibi sağlık hizmetlerinden gereği gibi yararlanmadığını iddia etmekte ve daha fazla sağlık sorunu yaşamadan raporlu olarak uzun süredir kullandığı ilaçlara erişebilmesinin sağlanmasını talep etmektedir.

3. Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle; "Başvuran için Kuruma alınmadan önce Alaşehir Devlet Hastanesinin 05/02/2021 tarihli sağlık kurulu raporu ile pregabalin etken maddeli yeşil reçete düzenlendiği, ilaç başlangıç rapor tarihinin 05/02/2021 ve bitiş tarihinin 31/01/2022 olduğu, '01/01/2020 tarihi itibarı ile sonlanmış veya bu tarihten sonra sonlanacak olan kronik hastalık raporlarının süresi uzatıldığı' için rapor süresi bitmiş olmasına rağmen duyuruya istinaden pregabalin etken maddeli yeşil reçete ilacın kontrollü bir şekilde verilmeye devam edildiği, Kurum doktoru tarafından 21/02/2022 tarihinde yeşil reçetesinin düzenlendiği, 20/03/2022 tarihine kadar ilacının kontrollü bir şekilde verilmeye devam edildiği, ancak 21/01/2022 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının yayımladığı duyuruda renkli reçete sistemine dahil ilaçlar için sağlık raporlarının yenilenmesi gerektiği belirtildiğinden ilacın tekrar reçete edilemediği, bu sebeplerle 24/03/2022 tarihinde hastaneye sevk edildiği, bu bağlamda Kurum görevlilerince yapılan iş ve işlemlerin kanun, yönetmelik ve mevzuat çerçevesinde yerine getirildiği, keyfi bir uygulamanın da söz konusu olmadığı" belirtilmiştir.

4. Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetinden alınan yazılı görüşte özetle; "Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün yazısının ekte bulunduğu, mahpusların raporlarının istisna olmaksızın Sağlık

Bakanlığının duyurusu kapsamında 31/12/2022 tarihine kadar geçerli olması gerektiği” belirtilmiştir. Yazı ekinde bulunan Muhatap Kurumun 26/09/2022 tarihli yazısında da konu hakkında Sağlık Bakanlığının açıkladığı şekilde ilaç raporlarının 31/12/2022 tarihine kadar geçerli kabul edilmesinin uygun olacağı belirtilmektedir.

5. Yapılan tüm yazışmalar başvurana yazılı görüşünü sunması için iletilmiş ancak başvuran Kurumumuza görüşünü iletmemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 20/04/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; “*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*” hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Karar Verilmesine Yer Olmadığı” hususunun düzenlendiği 73'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre, “*Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, b) Başvurucu gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi, c) İnceleme ve araştırma devam ederken başvuru konusu hakkında dava açılması, üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, muhatap kurumların yanıtları ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

11. Mahpusların sağlık ve tedavi masraflarının Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği arasında imzalanan protokolde yer alan usul ve esaslara göre karşılanmakta olması sebebiyle inceleme sürecinde bu kurumlarla ilgili yazışmalar yapılmıştır. Kurumumuz tarafından yapılan yazışmalar ve bunun üzerine Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği arasında yapılan yazışmalar neticesinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının duyurusundaki kısıtlama mahpuslara uygulanmamış, Sağlık Bakanlığının açıkladığı şekilde ilaç raporlarının 31/12/2022 tarihine kadar geçerli kabul edilmesi uygun bulunmuştur. Bu bağlamda başvuranın başvuru konusu talebinin yerine getirildiği, dolayısıyla başvurunun konusuz kaldığı anlaşılmaktadır.

12. Gönderilen bilgi ve belgelerden başvurunun konusuz kaldığının anlaşılması nedeniyle başvuru

hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

- A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,
B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA
C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
24/5/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYZ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTI
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye